

TOSSAL DE LA BALTASANA

Baix Camp / Conca de Barberà

Des de Prades pel Coll del Bosc. Retorn per la Mare de Déu de l'Abellera i la Foradada.

Distància	11,25 km
Desnivell acumulat	438 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	28 de març 2013
Cartografia	Editorial Piolet. Muntanyes de Prades (1:25000)

Itinerari circular per la falda de migdia del Tossal de la Baltasana (1200m), sostre comarcal de Baix Camp i la Conca de Barberà, partint de la Vila de Prades pel Camí dels Colomers i retornant per les Coves d'en Pere, la Roca del Grínjol, el Coll Serafí, la Mare de Déu de l'Abellera, Sant Roc, el llac de Prades, la Foradada i Sant Antoni.

Als voltants del Tossal de la Baltasana hi subsisteix la única comunitat de Roure Reboll de Catalunya. Tanmateix nosaltres en vàrem poder contemplar pocs exemplars, malalts i en franca regressió front el pi roig. Tal vegada al barranc del Titllar (que pensem visitar properament) la població d'aquesta espècie sigui més nombrosa.

És una ruta fàcil que transita bona part per pistes forestals i que podria fer-se en una matinal.

Prades. Carrer dels Colomers (949m).

Ampli espai d'aparcament a l'esquerra de l'entrada del poble per la T-700. Comencem a caminal carrer amunt (NE).

GR 171

Deixem el Carrer dels Colomers per seguir a l'esquerra el GR 171 (senyals).

Seguint els senyals del GR deixem a mà dreta el carrer d'Enric Morera i pugem pel d'en Pep Ventura.

Camí dels Colomers (991m)

Prenem a mà esquerra el Camí dels Colomers per un corriol ben fressat (senyals GR). El camí s'enfila en moderat pendent (NE) fins abastar un camí carreter que ve de la Bassa de la Font de la Salut pel que continuem en la mateixa direcció (NE) fins a pocs metres del coll .

Coll del Bosc (1096m)

Poc abans d'abastar-lo ens desviem (rètol indicador i senyals de GR) a mà dreta per un corriol en fort pendent amorosit per curtes llaçades fins al cim del Tossal.

Tossal de la Baltasana (1200m).

Coneguda localment com la Torre. Sostre comarcal i partió del Baix Camp (Prades) i la Conca de Barberà (Vimbodí i Poblet). Vèrtex geodèsic, taula d'orientació (instal·lada pel Centre de Lectura de Reus) i instal·lacions de telecomunicacions. En dies clars s'hi gaudeix d'una bona panoràmica.

Seguint el GR baixem per una pista ben arranjada vers el ENE. Deixem a mà esquerra la que per la Font dels Obis baixa al Coll del Bosc.

Deixem el GR 171 (1151m)

Ben aviat deixem el GR i la pista per la que venim per prendre'n una a mà dreta vers en SE.

Abans que la pista descrigui un ampli revolt en sentit contrari a les busques la deixem a mà esquerra per enfilar-nos per un camí a les Coves d'en Pere.

Coves d'en Pere (1170m)

Gran masia troglodítica abandonada amb diverses dependències independents per habitatge, cleda u altres usos. S'observen, a la llinda de la balma més gran, els forats on deuriem reposar les bigues que eixamplaven l'espai habitable fins als murs de la façana principal. A la part de migdia disposava d'una àmplia era enllosada.

Retornem a la pista marxant vers el NE fins a un pronunciat revolt a mà dreta.

Cruïlla (1160m)

En un pronunciat revolt a mà dreta deixem la pista per un camí a l'esquerra vers el N. Cal estar molt atent dons, 80 metres més enllà surt un poc definit corriol que mena a la Roca del Grinjol que visitarem a tornada.

Tornem a sortir a una pista que prenem a mà esquerra fins a la propera font.

Font del Mas d'en Pagès (1145m)

Restaurada el 2002. Raja amb deu minsa. Tornem sobre els nostres passos atents a la cruïlla cap a la Roca del Grinjol.

Roca del Grinjol (o del Gríngol) (1160m)

Moleta rocallosa isolada de parets verticals que recorda un Cavall Bernat. Sembla que serveix com a partió de terme. Una escatològica llegenda n'atribueix l'origen al temps dels carlins. A prop hi ha les restes de diversos pous de glaç com el del Gringol o el del Celestino.

Retornem a la pista i comencem a baixar resseguint el Barranc dels Bassots.

Cruïlla (1134m)

Passat el Mas del Violinista que ens queda a mà dreta, rebutgem un ramal de pista que s'enfila per l'esquerra.

Deixem la pista (1047m)

Quan la pista creua el barranc, la deixem per un camí a ma esquerra que ens deixa al proper Coll del Serafí.

Coll del Serafi (1154m)

Cruïlla de camins i bassa d'aigua per als incendis. Prenem la pista a mà dreta, vers el S. Més avall rebutgem un ramal a mà dreta que, per la Bassa de la Font de la Salut i el camí Vall de Montblanc ens retornaria a Prades fent drecera.

Força més avall trobem a mà dreta la Caseta del Pocurull (ruïnes). Després la pista va girant a la dreta als peus del primers contraforts del Cingles de l'Abellera. Vers el SE podem albirar la Vall del Riu Brugent amb Capafonts, la Mola del Picorandan, el Barranc de l'Horta i els Motllats.

Roca dels Corbs.

Als peus de la Roca dels Corbs s'acaba la pista i, baixant unes escales, continuem per un antic i ben definit camí, a mitja alçada de la cinglera.

Quan atenyem una llarga balma vermellosa, ja tenim a sobre l'ermita de l'Abellera.

Mare de Déu de l'Abellera (997m).

Situada en un bell indret, una balma a mitja alçada de la cinglera i amb una magnífica vista sobre la vall del Riu Brugent. Hem llegit que cap el 1484 hi visqué fra Bernat Boïl, primer vicari apostòlic de les Índies que va acompanyar Cristòfor Colom en el seu segon viatge a Amèrica. L'ermita actual sembla però que data de 1570 amb diverses reformes posteriors que han conservat però la seva senzillesa i harmonia.

Habitualment és tancada. Per a visitar-la cal demanar-ne la clau a Prades.

Ben a la vora hi ha un berenador. Continuem per la carretera asfaltada que ens mena fins a l'ermita de Sant Roc.

Sant Roc (1018m) Petita ermita en mig del pla, al coll del mateix nom. Vers el NE, del costat de la carretera surt un poc perceptible al començament. Els seguim una metres fins que una fita a mà esquerra ens indica una drecera.

Drecera (1105m). Un embardissat corriol baixa fort en direcció a la capçalera del Llac de la Foradada (o de Prades). Aquesta drecera ens estalvia una marrada per la capçalera de la torrentera.

Per la riba nord de l'estanyol recuperem el camí i seguint-lo ens mena fins a la roca Foradada.

Roca Foradada (980m).

La Roca Foradada es situa sobre un aflorament de materials anomenats roques vermelles formades per gresos i conglomerats amb matriu sorrenca vermella. Aquestes roques van originar-se per sedimentació fluvial en un ambient torrencial. Aquests tipus d'aflorament és força freqüent, tant a les Muntanyes de Prades i del Montsant com a d'altres contrades. Sovint per damunt de les roques vermelles n'hi podem veure altres d'aspecte ben diferent de color gris clar i aspecte massís, que sovint donen lloc a cingleres. Son calcària originades per sedimentació marina.

Bona part de les edificacions de Prades com l'Església de Santa Maria la Major s'han bastit amb aquesta roca rogenca. Per això a Prades també se la coneix com la Vila Vermella.

Retornem a Prades per un ampli i ben arranjat camí tot visitant de passada l'ermita de Sant Antoni.

Toni Planas